

Z Á P I S

z krajského setkání v rámci zřízení Celostátní sítě pro venkov, Ústecký kraj

místo konání: sál restaurace Salva Guarda, Mírové náměstí 12, Litoměřice

Den: 02.04.2009

Začátek: 09.30 hodin, konec: 12.00 hodin

č.j. 173/2009

Přítomní:

pan Mgr. Jaroslav Hejna – ředitel odboru KAZV Ústecký kraj

paní Ing. Ivana Mrázová – zástupce ředitele odboru KAZV Ústecký kraj

pan Ing. Petr Liška, lektor, starosta obce, předseda krajského sdružení nár. sítě MAS

paní Ludmila Holadová – KIS Ústecký kraj, Českomoravský svaz zeměd. podnikatelů

pan Ing. František Loudát, CSc. - Krajská agrární komora Ústeckého kraje

pan Ing. Oldřich Beneš – vedoucí oddělení Agentury pro zemědělství a venkov (AZV)
Ústí nad Labem, Chomutov, Most, Teplice

paní Bc. Lenka Typoltová - vedoucí oddělení AZV Louny

pan Jan Růžička - vedoucí oddělení AZV Děčín

pan Stanislav Kroupa – odborný referent, KAZV Ústecký kraj

pan Václav Tyl – Spolek pro obnovu venkova Ústeckého kraje

pan Mgr. Zbyněk Pěnka – Krajská hospodářská komora České republiky, Ústecký kraj

pan Ing. Ivan Palán – Severočeské sdružení obcí (SESO)

pan Ing. Karel Sekáč – SZIF Ústí nad Labem

pan Ing. Martin Vrba – Ústřední pozemkový úřad – ÚSO Ústecký kraj

paní Ing. Jaroslava Šamsová – ÚZEI Ústí nad Labem

pan Ing. Josef Kořínek – ÚZEI Praha

paní Alena Knobová – Svaz měst a obcí

pan Ing. Otakar Šašek - Krajské odbytové družstvo BIOETANOL SEVER

pan Ing. Bohumil Bocian – Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje

pan Ing. Zdeněk Vokatý – Sdružení místních samospráv ČR

pan MVDr. Ing. Rudolf Kojan – Krajská veterinární správa pro Ústecký kraj

pan Petr Škuta – Unie ovocnářů Severočeského regionu

pan Ing. Jaroslav Zeman – Zelinářská unie Čech a Moravy

pan Ing. Petr Kříž – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, omluven

pan Ing. Pavel Kouda – statutární zástupce hejtmana Ústeckého kraje, omluven.

Program: 9.30 hodin prezentace

9.45 představení Celostátní sítě pro venkov, Mgr. Jaroslav Hejna

10.00 představení os I až V EAFRD, Ing. Ivana Mrázová

10.15 představení cílů Akčního plánu Celostátní sítě pro venkov, Ing. Petr
Liška

10. 45 diskuse

1. Úvod

Ředitel Krajské agentury pro zemědělství a venkov Ústecký kraj, pan Mgr. Jaroslav Hejna, představil zúčastněným Celostátní síť pro venkov (dále CSV):

Zřizovatelem CSV je ministerstvo zemědělství, a to v souladu s nařízením Komise č. 1974/2006, které **stanovuje pravidla o podpoře pro rozvoj venkova (PRV) z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD).**

Síť je financována z EAFRD, podopatření V.2.1. na zřízení struktur potřebných pro provoz Sítě a z podopatření V.2.2 na vytvoření a realizaci Akčního plánu.

Cíle Sítě:

- seskupit organizace a státní správu zapojenou do podpory rozvoje venkova a zemědělství,
- vytvářet vhodné podmínky pro partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem,
- podpořit realizaci a hodnocení politiky rozvoje venkova a zemědělství sdružením poradců,
- sběr informací a údajů o nejlepší praxi, poznatcích a osvědčených postupech,
- organizace seminářů, setkání a pracovních sekcí, protože cílem Sítě je vytváření partnerství,
- být komunikačním nástrojem Ministerstva zemědělství ČR a Programu rozvoje venkova, naslouchat problémům zespoda a přenášet poznatky na vyšší orgány,
- propagace nejen aktivit MZe ČR, ale i subjektů činných ve venkovském prostoru a zemědělství jak u nás, tak v zahraničí.

Síť bude „komunikačním mostem“ mezi Evropskou komisí a členským státem, bude podporováno efektivní získávání zpětné vazby i na mezinárodní úrovni.

Zásady Sítě:

Fungování Sítě by mělo vycházet z nejnižší – regionální úrovně. Je nutné vytvořit atmosféru vzájemné důvěry, kdy spoluúčast na Síti musí vycházet z přesvědčení a dobrovolnosti.

Členové Sítě a organizace veřejného a soukromého sektoru budou společně konfrontovat názory.

AZV měly doposud jako svou prioritu především zemědělství jako takové, se vznikem Sítě ale přijímají veškerou problematiku týkající se samotného venkova.

2. představení os I až V Programu rozvoje venkova (PRV)– Ing. Ivana Mrázová:

Vzhledem k tomu, že finanční prostředky do roku 2013 jsou na CSV určeny z PRV , je třeba mít na paměti, že jde o nastavenou vazbu, a diskusní témata by neměla být diametrálně vzdálená PRV, venkovu a zemědělství. Proto byly všem přítomným představeny osy Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD):

Osa I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací.

1.1. Modernizace zemědělských podniků:

- 1.1.1. Modernizace zemědělských podniků
- 1.1.2. Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v zemědělství
- 1.1.3. Založení porostů rychle rostoucích dřevin pro energetické využití

1.2. Investice do lesů

- 1.2.1. Lesnická technika
- 1.2.2. Technické vybavení provozoven
- 1.2.3. Lesnická infrastruktura

1.3. Přidávání hodnoty zemědělských a potravinářských produktů

- 1.3.1. Přidávání hodnoty zemědělských a potravinářských produktů
- 1.3.2. Spolupráce při vývoji nových produktů, postupů a technologií (resp. inovací) v potravinářství
- 1.4. Pozemkové úpravy

2. Opatření přechodná pro Českou republiku a ostatní nové členské státy EU

2.1. Seskupení producentů

3. Opatření zaměřená na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu

- 3.1. Další odborné vzdělávání a informační činnost
- 3.2. Zahájení činnosti mladých zemědělců
- 3.3. Předčasné ukončení zemědělské činnosti
- 3.4. Využívání poradenských služeb

OSA II. – zlepšování životního prostředí a krajiny, nárokové peníze po splnění podmínek typu cross compliance (kontrola podmíněnosti).

- 1. Opatření zaměřená na udržitelné využívání zemědělské půdy
 - 1.1. Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech (LFA)

1.2. Platby v rámci Natury 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 200/60/ES (WFD)

1.2.1. Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě

1.2.2. Rámcová směrnice pro vodní politiku 2000/60/ ES

1.3. Agroenvironmentální opatření

1.3.1. Agroenvironmentální opatření - Postupy šetrné k životnímu prostředí (vč. ekologického zemědělství a integrované produkce)

Ekologické zemědělství

Integrovaná produkce

1.3.2. Agroenvironmentální opatření - Ošetřování travních porostů

1.3.3. Agroenvironmentální opatření - Péče o krajinu

1.3.3.1. Zatravňování orné půdy

1.3.3.2. Pěstování mezipločin

1.3.3.3. Biopásy

2. Opatření zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy

2.1. Zalesňování zemědělské půdy

2.1.1. První zalesnění zemědělské půdy

2.4. Obnova lesnického potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů

2.4.1. Obnova lesnického potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření

2.4.2. Neproduktivní investice v lesích

OSA III. – kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova.

1. Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova

1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy

1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

1.3. Podpora cestovního ruchu

2. Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech

2.1. Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby

2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic

2.1.2. Občanské vybavení a služby

2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

3. Opatření týkající se vzdělávání a informování hospodářských subjektů, působících v oblastech, na něž se vztahuje osa III

3.1. Vzdělávání a informace

OSA IV. (LEADER)

1. Implementace místní rozvojové strategie

1.1. Místní akční skupina

1.2. Realizace místní rozvojové strategie

2. Realizace projektů spolupráce

OSA V.

V.1. Příprava, sledování, hodnocení, informování a kontrola v rámci programu

V.2. Zřízení a provoz Celostátní sítě pro venkov

V.2.1. Struktury potřebné pro provoz sítě

V.2.2. Akční plán

Na setkání byl příjemce, záměr a popis opatření pro každý dotační titul zevrubně představen, podrobně opatření jsou přesně vymezena v Pravidlech, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty PRV 2007 – 2013.

Byl představen lektor CSV, pan Ing. Petr Liška, starosta obce Malé Žernoseky, který je předsedou Správní rady MAS České středohoří, je předsedou Krajského sdružení Národní sítě MAS ČR.

3. Představení cílů Akčního plánu Celostátní sítě pro venkov – Ing. Petr Liška:

Tato síť může vytvořit skutečně účinné propojení všech významných orgánů a institucí, které se zabývají rozvojem venkova zatím spíše izolovaně a jen v oblasti své působnosti.

Starostové z venkova potvrdí, že venkov potřebuje účinné zastání, aby obstál v byrokratickém, ekonomickém a politickém tlaku ve vztahu k zájmům velkých měst. To se také přenáší do možností regionálních sdružení obcí apod.

Princip partnerské spolupráce, což je podstatou metody Leader, je také podstatou činnosti Celostátní sítě pro venkov, lze tedy přijmout rady od zástupců MAS k tomu, aby činnost krajské sítě CSV nemusela složitě hledat cesty takové spolupráce.

Zemědělci prostřednictvím svých profesních organizací dokáží prosazovat svoje názory na rozvoj venkova, tyto názory by měli diskutovat z důvodu sladění se zájmy ostatních aktérů rozvoje venkova. Zemědělci mohou získat pro své aktivity a zájmy zastání i u jiných subjektů, které se drží stranou přímé podpory jen z důvodu omezené informovanosti.

CSV je příležitostí pro skutečnou pomoc rozvoji venkova. Bude velmi záviset na vůli krajských a okresních struktur Celostátní sítě pro venkov na tom, jak bude síť skutečně pomáhat opravdovému rozvoji venkova v tom kterém regionu. Jsou dána základní pravidla a principy a je deklarováno ze strany MZe, že je dán dostatečný prostor pro

to, aby si krajské a okresní struktury nastavily své aktivity podle svého uvážení, podle svých potřeb, resp. potřeb zjištěných v regionu.

CSV může být jako prostředek pro účinnou pomoc k rozvoji venkova a najít v něm a v souvisejícím opatření V. osy PRV možnost a příležitost pro podporu nápadů a projektů, které venkované uvítají. Podmínkou je najít vazbu na zájmy sítě jako takové, ale také na MZe a PRV, na jeho propagaci, informovanost apod.

Prostřednictvím CSV bychom se měli pokusit společně vytvořit významný institut hájící zájmy venkova ve všech oblastech a současně se pokusit vymyslet a vymýšlet takovou náplň aktivit a nápadů, které budou mít takový význam, že venkovanům budou k užítku.

Osa V. PRV je nástrojem realizace tzv. Akčního plánu Celostátní sítě pro venkov. Akční plán je základním dokumentem podle něhož by se měla činnost CSV a tedy i krajských sítí řídit. Akční plán stanovuje 7 základních cílů aktivit. Z těchto cílů by měly jednotlivé aktivity a projekty krajských a okresních sítí vycházet.

Aktivity mají být připravovány zásadně tzv. odspodu s tím, že krajské sítě z poznatků získaných z nejnižších úrovní účastníků sítě uplatní požadavky na zařazení svých cílů a aktivit do tzv. Ročního prováděcího plánu. Nyní tedy máme prostor ustavit krajské a okresní sítě, navázat komunikaci se všemi aktéry rozvoje venkova a pracovat na přípravě podkladů pro uplatnění našich návrhů do Ročního prováděcího plánu aktivit sítě na rok 2010.

Aktivity, které bychom případně měli připravovat a realizovat by měly být vytvářeny na základě skutečné poptávky od venkovanů a nikoli vytvářet hypotetické potřeby od stolu. Aktivity by neměly být náplní aktivit nás ale měly by být přínosem a potřebou venkova. My bychom měli potřeby zprostředkovávat a pomáhat dát jim takovou podobu, která bude naplňovat pravidla CSV a osy V. PRV jako nástroje realizace.

7 základních cílů Akčního plánu Celostátní sítě pro venkov jsou předlohou k diskusi na jejich uplatnění v konkrétních projektech a aktivitách:

- **Seskupit organizace a státní správu zapojenou do podpory rozvoje venkova a zemědělství** to v podstatě řešíme i dnešním setkáním a budeme dále naplňovat, pokud se podaří najít společný zájem na jejím dalším a smysluplném pokračování a rozvíjení.
- **Vytvářet vhodné podmínky pro partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem** toho lze docílit jednoduše tím, že všichni účastníci sítě budou sebe navzájem považovat za partnery a projeví dostatečnou ochotu diskutovat názory a respektovat i potřeby vyslovené odspodu. Naším zájmem a cílem by mělo být najít a vyzvat k účasti na diskusi v síti co největší počet aktérů působících na venkově a především těch, kteří tam žijí a pracují. Neocenitelným

zdrojem zkušeností mohou být v této oblasti MAS, které jsou na principu partnerství sektorů v regionech založeny.

- **Podpořit implementaci a hodnocení politiky rozvoje venkova a zemědělství sdružením expertů** samozřejmostí k zajištění diskuse nad potřebami jednotlivých skupin na venkově je účast odborníků a expertů na posuzování názorů vyplývajících z diskusí. Odborníky a experty musíme nabídnout všem zájemcům k využití, nebo je začlenit např. do uvažovaných pracovních tematických skupin které na půdě krajských či okresních sítí mohou působit pro řešení jednotlivých problémů vyplývajících z diskusí. Důležitou součástí je pak diskutované řešení vyřešených problémů prezentovat k využití ostatním zájemcům, k čemu má sloužit web CSV.
- **Sběr informací a údajů o nejlepší praxi** ... tato aktivita může být velmi zajímavým doplňkem nebo předpokladem pro uplatnění v dalších cílech a z nich vyplývajících námětů k realizaci. Naším zájmem mimo to může být získávání informací o dobrých a špatných zkušenostech, poznatcích, osvědčených postupech, které mohou být zdrojem bezproblémových aktivit dalších zájemců. Jako vhodný projekt v této oblasti může být třeba projekt na úhradu smluvních služeb zajišťujících sběr informací z jednotlivých sektorů venkova a to prostřednictvím profesních či neziskových organizací působících v jednotlivých regionech a oblastech.
- **Organizace seminářů, setkání a pracovních sekcí týkajících se subjektů podílejících se na rozvoji venkova a zemědělství** v tomto cíli vidím dostatečný prostor pro uplatnění naší invence a nápaditosti. Plán předpokládá realizaci programů k šíření informací o PRV, poradenství, předpokládá šíření vzdělanosti a informovanosti aktérů na venkově.
Zeptáme se o co venkované stojí, jaký druh vzdělávání a zprostředkovávání informací potřebují a uvítají. Nemá cenu vymýšlet vlastní témata, ale ptát se po potřebě a její náplň propojit s požadavky akčního plánu a programu.
Venkov tradičně tvořila řemesla. Řemesla však s odchodem starších generací mizí a ovládají je již jen nadšenci. Lze nabídnout program vzdělávání obyvatel venkova v oblasti tradičních řemesel, díky kterému může vyplynout dostatečný počet zájemců o podporu v PRV v souvisejícím programu.

- **Vytvoření databáze expertů a poradců + systém certifikace poradců pro osy III a IV PRV** zde bych odlišil potřebu poradců pro osu III, jejichž využitelnost pro potřeby žadatelů vidím obdobnou jako u os I a II. Osa IV týkající se MAS je poněkud specifickou oblastí.
Vhodné je nastartování skutečné partnerské spolupráce mezi MAS, které administrují a SZIF, který odsouhlasí a kontroluje kroky MAS. MAS by neměly být chápány jako protivník, ale partner k dosažení společného cíle a tomu by měla být nastavena úroveň komunikace.
- **Být komunikačním marketingovým nástrojem PRV** propagace zřizovatele Sítě – může být ve vazbě na propagaci a marketing úspěšných projektů, nových nebo tradičních produktů vytvářených s přispěním PRV.
Místní produkty mohou být velmi dobrým tahákem, obvykle mají problém s odbytem, protože je zná jen úzký okruh znalců z okolí a na propagaci a marketing, třeba i řešený regionálně jejich výrobci nemají zdroje nebo schopnost, takže jim lze tuto možnost zprostředkovat. Na základě vhodného výstupu k propagaci produktů se mohou inspirovat další zájemci a po vzoru takových projektů realizovat jinde ty svoje.

4. Diskuse

Pan Mgr. Jaroslav Hejna upozornil, že se budeme scházet čtvrtletně. Současně také upozornil na to, že CSV je věc pro nás všechny nová, takže v diskusi si vysvětlíme její praktické fungování.

Znalosti a náplň – dá se čerpat je z KIS a ÚZEI, ocenil jejich odbornost a ochotu spolupráce.

CSV bude sloužit od toho, ať se přestane rozlišovat venkov a zemědělství, ti se mohou stmelit.

Pan Ing. František Loudát, CSc. se dotázal na financování CSV. Vystoupil s touto problematikou Ing. Sekáč, který upozornil především na nemožnost přesunování finančních prostředků z jednotlivých os PRV. Bylo probráno finanční zázemí CSV, akceptována připomínka, že pod Agentury spadl i venkov, nejenom zemědělská veřejnost.

Nebude vhodné se zaměřovat na další semináře, v současnosti je jich dostatek. Je dobré vědět, kde se konkrétní dotazy zodpoví.

Paní Ludmila Holadová se dotázala na strukturu CSV. Současně byla probrána podobnost modulu KIS a CSV, ale se zdůvodněním rozdílů.

Byla připomínka o zkušenostech čerpání peněz z ostatních ministerstev z pohledu jejich snazšího získání.

Ing. Zeman – dotaz, jak dojde k propojení partnerů sítě, jakými cestami. Odpověděl Ing. Liška, že můžeme začít právě setkáváním se na úrovni AZV a KAZV s institucemi a ostatními aktéry, možnost využívání internetu a jiných nástrojů. Dále web bude do budoucna jedním, důležitým komunikačním nástrojem.

Ing. Zdeněk Vokatý – upozornil na to, že obec nemusí mít peníze na projekt, lze v tomto ohledu získat výhody? Upozornění na body v rámci osy III, nastavená kritéria hodnocení.

Pan Václav Tyl – připomínka o konkrétním rozběhu sítě a konkrétních projektech pro zemědělce a obce.

Pověřené obce, které budou zvány na okresní setkání v rámci zřízení Celostátní sítě pro venkov – bude zajištěn přenos informací o CSV na všechny obce? **Úkol vyplývající z diskuse od Mgr. Hejny: KAZV rozešle obcím v rámci Ústeckého kraje informaci o zřízení a principu CSV.**

Pan Ing. Oldřich Beneš – je členem komise Vesnice roku, má praktické zkušenosti. Máme být průvodci nově zakládané CSV, venkov a zemědělec by měl v sobě vidět propojovací moment.

Paní Alena Knobová – starostové mají spousty školení, řeší aktuální problémy jako s DPH atd. Zatím nevidí smysl v CSV. Připomínka že by měl zemědělec a obec (venkov = zemědělec a obec) o sobě vzájemně vědět je správná, protože obce slouží pro všechny obyvatele a je zatím bariéra vytvořit společenstvo pro všechny obyvatele venkova. Venkov a zemědělci by měli přestat vyhraňovat své zájmy a byli venkov. Jako příklad spolupráce uvedla ZD Klapý, které provedlo protierozní úpravy a další veřejně prospěšné projekty.

Bylo by dobré péči o vesnici a krajinu chápat jako komplexní.

Paní Bc. Lenka Typoltová propojení zemědělství a venkova je zřetelné např. u pozemkových úprav, které jsou dotačním titulem v ose I PRV: I.1.4. Pozemkové úpravy.

Pan Ing. Martin Vrba - budou-li obce aktivní, dosáhnou i lepších výsledků spolupráce.

Zástupci obcí bylo připomenuto, že největším problémem jsou nevyjasněné vlastnické vztahy.

Dotační tituly z PRV jsou např. pro obce do 500 obyvatel, což je znemožněno pro většinu obcí se hlásit, ač by D.T. jinak rádi využili.

Pan Ing. Otakar Šášek – CSV je pokus k dobré věci. Je důležité aby vždy vyhrál zdravý rozum. Každé ministerstvo je v něčem lepší, byl by zajímavý stav přiřazení všech ministerstev (MZe, MŽP, MMR) do jednoho, vyskytují se problémy vztahů mezi ministerstvy.

Závěrečnou řeč pronesl pan Mgr. Jaroslav Hejna, poděkoval všem přítomným za účast, za plodnou diskusi a připomenul, že v rámci CSV nás teprve čekají společné úkoly k řešení. Je potěšující, že na zahajovacím setkání se představitelé krajských orgánů shodli v názoru, že budeme spolupracovat na tom, abychom z venkova a zemědělství vytvořili 1 fungující celek, 1 rodinu.

Mgr. Jaroslav Hejna
ředitel KAZV Ústecký kraj